

# زیبایی تهرانی

گزارش :  
پریچهر صابونچی. عاطفه مهدوی



تصویر ۱۱: تسلط بر بزرگراه از پل طبیعت،  
تهران. عکس: مارتین بوشیه، ۱۳۹۳.

pic11: Dominance over highway  
from Tabi'at(Nature) bridge, Photo:  
Martine Bouchier, 2015.

تصویر ۲: حضور جمعیت مقابل پارک شهر، تهران.  
عکس: مارتین بوشیه، ۱۳۹۳.

pic2: The crowd in front of the Park, Tehran,  
Photo: Martine Bouchier, 2015.



کارگاه تخصصی تهران پژوهی در راستای همایش دوم پدیدارشناسی منظر شهری با عنوان «زیباشناسی فضای جمعی» در موزه هنرهای معاصر تهران برگزار شد. بازدید خانم دکتر «مارتین بوشیه» از تهران و مطرح شدن تفاسیر ایشان از برخی نقاط شاخص آن، مجالی کوتاه برای ارزیابی رویکرد و روش مداخله‌های زیباسازانه در شهر تهران به شمار می‌رود. اگرچه مخاطبان اصلی منظر، شهروندان هستند، اما شنیدن نظرات تخصصی با نگاهی متفاوت می‌تواند مفهوم تازه‌ای از شهر را در اختیار قرار دهد: یادآوری ظرفیت‌های موجود شهر، که به واسطه مشاهده هر روزه چندان قابل تشخیص نیست و تلنگری برای درک اشتباهاتی که گاه به سبب برداشت نادرست از مفهوم زیباشناسی رخ می‌دهد.

این برنامه فرصتی بود تا اقدامات حوزه زیباشناسی در تهران با نگاهی دیگر نقد شود؛ نه گفته شود «همه چیز خوب است» و نه آن‌که «اقدام مثبتی دیده نمی‌شود». مقایسه تجربیات زیباشناسی تهران با نمونه‌های جهانی، این امکان را به وجود آورد که زیباسازی در تهران با زاویه‌ای بازتر بررسی شود.

## ۱. چهارراه ولی عصر، پارک دانشجو و تئاتر شهر

نخستین جمله مارتین بوشیه در خصوص چهارراه ولی عصر نه تمجید بنای «تئاتر شهر» و نه گلایه از شلوغی چهارراه، بلکه دشواری حرکت عابران پیاده است. وی وجود جاذبه‌هایی مانند تئاتر و پارک را سبب بی‌علاقگی و عدم اشتیاق عابر پیاده به استفاده از زیرگذر می‌داند. از سوی دیگر موانع بسیاری برای حرکت در سطح وجود دارد. از نظر وی، تئاتر شهر دارای معماری بسیار زیبا و محوطه‌ای مناسب بوده که فضای اطراف آن، از ترافیک و شلوغی چهارراه ولی عصر مصون است. برخلاف قرارگیری در قسمت آلوده، پرفت و آمد و متراکم شهر،

تصویر ۲  
Pic2

زیبایی در گروهی مراقبت از آن است (تصویر ۱). پرسش: تئاتر شهر به واسطه عملکردش، جاذب قشر خاصی از مردم است و همیشه فعال‌تر از پارک دانشجو عمل می‌کند حتی بدون داشتن آب و گیاه. در پارک دانشجو معماری التقاطی دیده می‌شود. مثلاً لبه‌های قطور در حوض ایرانی ناآشناست و خود آب مهم است اما در این جا آب وسیله‌ای شده تا مجسمه‌های اطرافش دیده شوند. معنا، خاطره جمعی یا عملکردی وجود ندارد که پارک دانشجو را زیبا کند. در حالی که این ویژگی در تئاتر شهر وجود دارد. با توجه به ساختار باغ ایرانی این پارک را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ پاسخ: متأسفانه مقایسه این پارک با باغ‌های ایران برای من ممکن نیست [زیرا آن‌ها را ندیده‌ام] ولی مقایسه آن با سایر پارک‌های دنیا امکان‌پذیر است. این یک پارک مدرن، بین‌المللی و دارای زبان جهانی است. طراحی آن بر مبنای همان استانداردها بوده و

پارک دانشجو فضای آرامش بخشی دارد و امکان بروز فعالیت‌های اجتماعی را فراهم می‌کند. در ادامه، این نکته را یادآور می‌شود که کارکرد پارک در شهرهای بزرگ بسیار مهم است، زیرا در میان فعالیت‌های روزمره شهری، امکان استراحت را مهیا می‌کند. از نظر وی، پارک دانشجو طراحی مناسب دارد و مجسمه‌های آن، که متعلق به دهه ۶۰ یا ۷۰ میلادیست، مدرن و جالب است. ترکیب مجسمه کودکان، احجام هندسی، عبور آب و گیاه از نظر زیباشناسانه، فضایی جالب و زیبا پدید آورده است. وی نکته مهمی در تفسیر تصاویر شهر تهران مطرح کرد: غالباً تصور می‌شود موضوع زیباشناسی مربوط به «قشنگی» عناصر به کارگرفته در یک مجموعه است، در حالی که بیشتر ارزش زیباشناختی یک مکان به توجه، رسیدگی و میزان نگهداری از آن است. بدین صورت کیفیت فضایی در اختیار استفاده‌کننده قرار می‌گیرد که

تصویر ۱۰: سازه منحصر به فرد پل طبیعت، تهران.  
عکس: مارتین بوشیه، ۱۳۹۳.

pic10: the unique structure of Tabi'at  
(Nature) bridge, Photo: Martine  
Bouchier, 2015.



تصویر ۱: عناصر زیباشناسانه در پارک دانشجو، تهران.  
عکس: مارتین بوشیه، ۱۳۹۳.

pic1: aesthetic elements in Daneshjou Park, Tehran,  
Photo: Martine Bouchier, 2015.

باید بین عناصر کارکرده محیط و جنبه‌های نمادین تعادل برقرار باشد (تصویر ۳).

## ۲. خیابان انقلاب اسلامی

منظری که حین گردش در خیابان انقلاب اسلامی با آن برخورد شد، تعجب برانگیز بود: عکسی از دروازه غار (محل‌ای فقیر با آمار اعتیاد بالا) که بر دیواره خیابان نصب شده است. عکاس اثر برای مشاهده عکس العمل مردم نسبت به عکس در آنجا حاضر بود. این عکس علی‌رغم تکان دهنده بودن، یک واقعیت از تهران است و با همان خشونت و قدرت که در عکس دیده می‌شود، به مردم عرضه شده است. او هنرمند را شخصی معرفی می‌کند که اهل تساهل و تسامح نیست و فراتر از انتظار جامعه پیش می‌رود؛ هنرمند می‌خواهد جامعه را تکان دهد. در واقع، زیباشناسی به جستجوی حقیقت می‌پردازد، حقیقتی که ممکن است قشنگ هم نباشد (تصویر ۴).

پرسش: در تهران پارکی وجود ندارد که هنرمند بتواند اثر هنری را در آن آزادانه خلق و نصب کند و هرکس هم به تناسب خودش آن را تفسیر نماید. به طور مثال نمایشگاه هنر محیطی که قرار بود در خیابان انقلاب برگزار شود به محوطه داخلی دانشگاه تهران منتقل شد. آیا از طرف مدیران شهری در فرانسه ضوابطی به هنرمندان دیکته می‌شود یا هنرمند واقعاً هیچ‌گونه محدودیتی برای خلق هنرش ندارد؟

پاسخ: هنرمندان در فرانسه محدود نیستند. در سال ۱۹۵۱ «آندره مالرو» وزیر فرهنگ وقت، قانونی را تصویب کرد به نام قانون «یک درصد هنری» که براساس آن، هر ساختمانی در فرانسه ساخته می‌شود ملزم است یک درصد بودجه‌اش را به خلق و نمایش آثار هنری در آن بنا اختصاص دهد. این سیاست خیلی مؤثر بوده است. همچنین در سال ۱۹۸۱ برنامه‌های هنری زیادی در فضای باز ترتیب داده شد. از جمله این‌ها می‌توان به جشن موسیقی و جشن

جایگاه خوبی در میان پارک‌های مدرنی دارد که در کشورهای مختلف دیده‌ام. زبان هنری‌اش فراتر از مرزهای ایران است به این معنی که من به عنوان یک فرانسوی لازم نیست از فرهنگ ایران اطلاعاتی داشته باشم تا این پارک را درک کنم. در نتیجه باتوجه به استانداردهای بین‌المللی آن را یک کار خوب قلمداد می‌کنم (تصویر ۲). پرسش: می‌توان تصور کرد فضای جمعی، نمود مدنیت جامعه است. جامعه مرکب است از مردم، دولت و نهادهای بینابینی، که نهادهای مدنی نامیده می‌شوند. شاید در دوره ظهور فضای جمعی، تفسیر سیاسی و ایدئولوژی حاکم، میدان را شکل داده و آرایش می‌کرده است. اما در طول زمان میدان‌های مردمی تر به وجود آمده‌اند. مثلاً یک اتفاق سیاسی یا یک رویداد اجتماعی بهانه اصلی شکل‌گیری فضای جمعی می‌شود. آیا براساس مقیاس و موقعیت فضای جمعی در شهر و درصد خدماتی که ارائه می‌کند، می‌توان حد زیباشناسانه برای آن تعیین کرد؟ شاید یک حداقل فضا سازی در فضای جمعی محلی بتواند آن را جذاب و خوانا کند ولی در مقیاس شهر، خاطره و رویداد نقش بیشتری دارد، مثل خیابان انقلاب. آیا می‌توانیم این رابطه را قائل شویم که با تعیین مقیاس و نقش فضای جمعی از محله، شهر و فراشهر حد مداخله، خط‌کشیدن و تصرف فضا مشخص شود و میزان پاسخگویی این فضاها را افزایش دهد؟

پاسخ: نظر کاملاً موجه‌ای است. شاید در جایی حجم مجسمه‌ها به گونه‌ای باشد که مانع و مزاحم سایر فعالیت‌ها شود. باید تعادل برقرار ساخت. در عین حال که طبیعت و آب در معرض دید قرار می‌گیرند، ابعاد نمادین این عناصر نیز باید مورد توجه باشند. مجسمه‌ها و آثار حجمی بسیار مهم هستند. فضاهای جمعی و پارک‌ها فعالیت هنرمندان را ممکن می‌کنند و استمرار می‌بخشند. این محل‌ها باید برای هنرمندان فراهم باشند، در حالی که می‌توانند کارکردهای مختلفی از جمله استراحت، بازی و گردش داشته باشند. در مجموع



زیاد بودن، دم‌دستی قلمداد شده و تقدس‌زدایی می‌کنند. در فرانسه با یک موضوع ارزشی چطور برخورد می‌شود و نحوه عینیت‌بخشیدن به ارزش‌های ذهنی در شهر چگونه است؟ پاسخ: «نیکولا سارکوزی» رئیس‌جمهور فرانسه (بین سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۲) تلاش کرد تا روایت «گی موکه»<sup>۳</sup>، یک شهید فرانسوی را وارد کتاب‌های درسی مدارس فرانسه کند. در واقع سارکوزی سعی کرد با رسمی کردن آن، واقعه را مال خود کند. تجلیل از «گی موکه» که پیش از آن به نام‌گذاری یک ایستگاه مترو محدود شده بود، افراد بسیاری را به مخالفت کشاند؛ زیرا فرانسوی‌ها «گی موکه» را می‌شناسند، قهرمان ملی‌شان است و از روایات نسل‌های قبل با سرگذشت او آشنا شده‌اند. حال آن‌که، یک روایت به‌عنوان روایت رسمی مورد مخالفت قرار گرفت زیرا مردم فرانسه ترجیح می‌دادند روایت‌های مختلفی که از این واقعه دارند برقرار باشد نه یک روایت واحد. نکته دیگر، در فرانسه نام شخصیت‌های بزرگ تاریخی، مذهبی یا نظامی مبنای نام‌گذاری برخی خیابان‌ها قرار گرفته است؛ بعضاً پلاک‌های مشکی‌رنگی نیز نصب می‌شود و توضیحاتی درباره افراد یا وقایع آن نقطه را نقل می‌کند. در سالگرد آن واقعه، مردم یا شهرداری دسته‌گلی در محل می‌گذارند اما این فرآیند کل جامعه را درگیر نمی‌کند. تقدس‌بخشیدن اغلب از طریق نوشته یا متن صورت می‌گیرد و هدفش برانگیختن احساسات نیست، بلکه اطلاع‌رسانی است (تصویر ۶).

پرسش: شما به‌عنوان یک مخاطب که متن شهر را خوانش کرده‌اید آیا دیوارنگاره‌ها را «هنر شهری» تلقی می‌کنید؟ ما به‌عنوان شهروند تهرانی می‌دانیم که این آثار توسط نهادها و سازمان‌ها ایجاد می‌شود، ابعاد زیباشناسانه در آن‌ها لحاظ نمی‌شود و هدف، خلق اثر هنری نیست. انتقادی که امروز متوجه این آثار است عدم هماهنگی آن‌ها با متن و منظر شهر است. اگر شما به‌عنوان یک گردشگر آن‌ها را هنر شهری قلمداد کنید این سؤال پیش می‌آید که کدام زیباشناسی، را به‌عنوان یک مقوله مخاطب محور باید پذیرفت: شهروند

شعر و برنامه‌های نمایشی اشاره کرد. شب‌های سپید که از شب تا صبح هنرمندان به ارایه آثار خود می‌پردازند نیز از این دست اقدامات است. حتی هنرمندانی که هنر خیابانی مانند گرافیتی انجام می‌دهند، اگرچه فعالیتی غیرمجاز است، نیمه شب به خیابان آمده و این آثار را روی دیوار خلق می‌کنند. این گونه هنر را «هنر ارتباطی آ» می‌نامند؛ یعنی هنرمندان در مناطقی که نیازمند انسجام بیشتری میان افراد است از طریق هنر ارتباطی، پیوند اجتماعی ایجاد می‌کنند. فلسفه این کار آن است که فرهنگ، ماهیت از بالا به پایین ندارد و قرار نیست تنها از نخبگان به جامعه منتقل شود بلکه می‌تواند از طریق توده مردم نیز خلق شود و هنر و خلاقیت نزد توده مردم نیز امکان رشد دارد، حتی آشپزی و خیاطی و نویسندگی هم مدنظر است و برای تقویت پیوندهای اجتماعی و روابط میان افراد یک محله یا یک شهر از آن‌ها استفاده می‌شود.

### ۳. هنر شهری

«مارتین بوشیه» نمایش تصویر شهدای جنگ تحمیلی را ویژگی بارز تهران می‌داند. این تصاویر در سطح شهر بسیار دیده می‌شوند. در مقایسه تفاوت‌های رویکرد ایران و فرانسه در برخورد با قهرمانان جنگ می‌گوید: در فرانسه برخی خیابان‌ها به نام شخصیت‌های مهم نهضت مقاومت نام‌گذاری شده، اما این تنها در حد اسم باقی مانده است. کسب اطلاعات بیشتر در مورد این افراد، نیازمند تحقیق شخصیت است. در تهران، برخلاف فرانسه، این شخصیت‌ها خاطره و حضور قوی دارند. تصاویر شهدا که بعضاً بزرگ‌مقیاس‌اند و اغلب جوان، قدرت نمادین زیادی داشته و با آنچه در کشورهای دیگر دیده می‌شود بسیار متفاوتند. این رویکرد جنبه رئالیستی و زنده دارد در حالی که در فرانسه، از واقعه تاریخی، استفاده نمادین و سمبلیک شده است (تصویر ۵).

پرسش: هدف از نمایش تعداد زیادی تصویر شهید در شهر، تقدس‌زایی است اما گاهی به دلیل

تصویر ۵  
Pic5



تصویر ۵: تصاویر شهیدا در سطح تهران.  
عکس: مارتین بوشیه، ۱۳۹۳.

pic5: Martyr portraits in Tehran,  
Photo: Martine Bouchier, 2015.

تصویر ۴: نمایش معضلات اجتماعی به وسیله اثر هنری، تهران. عکس: مارتین بوشیه، ۱۳۹۳.

pic4: Displaying social problems  
through art, Tehran, Photo: Martine  
Bouchier, 2015.

تصویر ۴  
Pic4

که تصاویر برایش مقبولیت ندارد، یا گردشگر، که تصاویر را جالب توجه می‌بیند؟ پاسخ: این مشکل بزرگی است که شهرهای مدرن با آن روبه‌رو هستند. به‌طور مثال آن دیوارنگاره گرافیتی نژادپرستانه (تصویر ۷) در لندن معروف شد و به قیمت گرانی به فروش رسید. در نقاط مختلف دنیا آثاری را می‌توان یافت که ارزش هنری پیدا کرده‌اند؛ از دیوار کنده شده و به قیمت‌های کلانی فروخته می‌شوند. در مرکز شهر آتن، تعدد نقاشی‌ها وضعیت نامناسبی به وجود آورده که با معیارهای هنری بسیار بیگانه‌اند اما این‌ها، خلاقیت جامعه را نشان می‌دهد؛ خلاقیت افرادی که جزاین، وسیله‌ای ندارند. البته لازم است بین کسانی که تحصیلات هنری دارند و کسانی که از هنر به‌عنوان ابزار بیان حرف‌هایشان استفاده می‌کنند، تفکیکی قائل شویم.



#### ۴. میدان تجریش و بام تهران

فضای عمومی کنار یکی از پنج رودخانه تهران در میدان تجریش فضای جالب و منسجمی دارد. حرکت این رودخانه به تهران از ارتفاعات شهر نیز قابل مشاهده است. کشیده شدن طبیعت از شمال تهران به قلب شهر از نکات مثبت طرح و البته گودی بیش از حد بستر رودخانه که از فضای پیاده دیده نمی‌شود، از مسایلی بود که مارتین بوشیه در این مورد مطرح کرد (تصاویر ۸ و ۹).

پرسش: پارک «هرندی» در منطقه ۱۲ تهران حوالی دروازه غار به لحاظ طراحی و محیط، پارکی زیباست اما عملکردها و اتفاقات نازیبایی دارد که آن را غیرقابل استفاده می‌کند. آیا می‌توانیم برای زیبایی ارزش کمی قائل شویم یا فهرستی از ابعاد مختلف آن تعریف کنیم و آن را مبنایی بدانیم برای اولویت‌بندی مداخلات آینده در جهت زیباسازی فضا؟

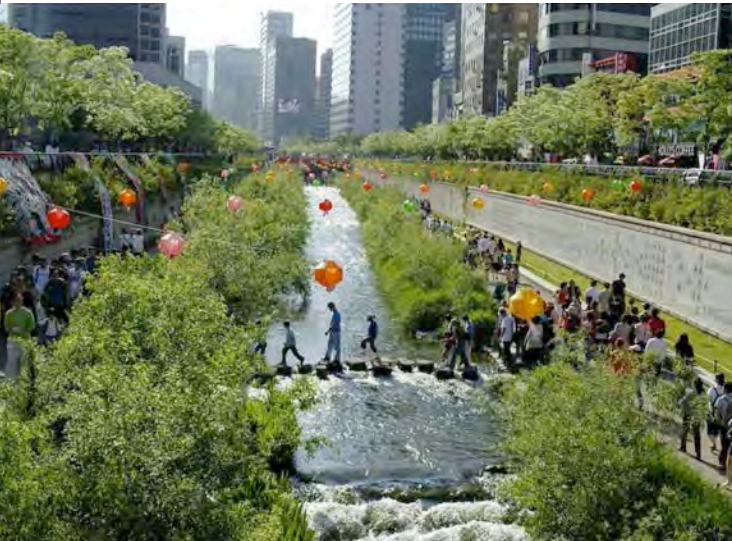
پاسخ: زیباشناسی قابل تبدیل به کمیت نیست. یک پارک باید دارای جنبه مناسب کاربردی و پاسخگوی نیازهای مردم باشد. در مرحله اول باید نیازهای اجتماعی در پارک تأمین شود: مبلمان، گیاه، آب. سازماندهی عمومی فضای پارک و ترکیب عناصر مختلف باید کامل باشد. سپس بعد نمادین اهمیت می‌یابد. پارک‌ها باید بتوانند از طریق



تصویر ۶: نام‌گذاری کوچه به همراه تصویر شهید، تهران.  
عکس: مارتین بوشیه، ۱۳۹۳.

pic6: Naming streets after a martyr and his image,  
Tehran, Photo: Martine Bouchier, 2015.

تصویر ۶  
Pic6

تصویر ۱۴  
Pic14تصویر ۱۴: رودخانه سنول پس از احیا،  
عکس: مارتین بوشیه، ۱۳۹۳.pic14: Seoul River after revitalization,  
Photo: Martine Bouchier, 2015.تصویر ۱۳: حذف کامل بزرگراه،  
عکس: مارتین بوشیه، ۱۳۹۳.pic13: Highway Removal,  
Photo: Martine Bouchier, 2015.تصویر ۱۳  
Pic13تصویر ۳  
Pic3تصویر ۳: حضور مردم به دلایل متنوع در محوطه تئاتر شهر، تهران.  
عکس: مارتین بوشیه، ۱۳۹۳.pic3: People presence due to various  
reasons in City Theater enclosure, Tehran,  
Photo: Martine Bouchier, 2015.

نشانه‌ها یا مراسم، خاطرات جمعی ایجاد کنند. همچنین توجه، نگهداری و حساسیت نسبت به حفظ فضا مهم است. نگهداری از یک پارک، نگهداری از انسان است؛ چه بسا انسان‌هایی که با حضور در آن، این مسئله را حس می‌کنند. در مورد ارزش کمی اگر بخواهم چیزی بگویم درباره میزان گیاهان پارک‌هاست، به نظرم می‌رسد عدم تعادل بین عناصر گیاهی و عناصر ساخته شده در برخی پارک‌های تهران وجود دارد.

##### ۵. پل طبیعت

این پروژه از نظر مارتین بوشیه یک اثر مهندسی جالب و دارای موقعیتی استثنایی است که دید جدیدی را نسبت به شهر تهران ایجاد کرده است. از روی این پل، چهره‌ای از شهر با کوه‌ها و ساختمان‌ها دیده می‌شود که تهران مدرن را به تصویر می‌کشد. نکته دیگر، قرارگیری آن بر روی بزرگراه، یعنی نقطه‌ای که در آن آلودگی صوتی حداکثری است، ویژگی‌های منفی بزرگراه را از بین برده و آن را تبدیل به عنصر منظرین کرده است؛ پل، مسلط بر بزرگراه است و آن را به عنوان چشم‌انداز معرفی کرده است. این رویکرد، اقدامی بدیع به حساب می‌آید (تصویر ۱۰).

پرسش: در سفر همیشه مناظری دوست‌داشتنی وجود دارد که به واسطه برخی ویژگی‌های مشترک همه از آن‌ها لذت می‌برند. آیا می‌توانیم بگوییم معیارهایی جهان‌شمول وجود دارد که مبنای ارزیابی زیباشناسانه قرار می‌گیرند که با آن‌ها می‌توان مناظر جهان را فارغ از بستر فرهنگی‌شان سنجید؟

پاسخ: در مواجهه با یک اثر، درک اولیه ما نوعی احساس و هیجان است. به این معنی که از طریق مشاهده آن اثر، بلافاصله، حسی در ما ایجاد می‌شود؛ نوعی منقلب شدن در مقابل یک اثر فارغ از آن چه هست. در مرحله دوم، یک معناست که براساس ویژگی‌های آن اثر در ذهن مخاطب پدید می‌آید. این یک موضوع ذهنی است. عناصری که در تهران دیدم در جای دیگری ندیده بودم. این‌ها هویت تهران هست و معنای آن را شکل می‌دهند. حس، معنا و نهایتاً قضاوتی که در ذهن انسان پدید می‌آید، مبنای ارزش‌گذاری قرار می‌گیرد (تصویر ۱۱).

تصویر ۱۲  
Pic12

## 6. An experience of aesthetic intervention in Seoul, South Korea

In 2003, a project aims to restore the river and return its water to the heart of Seoul. This example was discussed in Tehran workshop for its being similar to Tehran structure. "Cheonggyecheon" river crossed the city naturally from the beginning and it was covered during the years between 1948 and 1960 in order to build a highway in the city. Eventually, Seoul municipality decided to restore the river as a landscape project during from 2003 to 2005 (Pic12&13).

Currently, the highway is destroyed and the river is uncovered. Today, the edge of the rivers that forms an urban public space has become the venue for national ceremonies and ritual carnivals. The water is not stagnant all over its way and roaring features and waterfalls are appeared as well. Therefore, various spaces have been created by using water. Vehicles are not the main focus anymore. Pedestrians and the joy of life in the center of the city is the chief goal. Pedestrians can pass through water in some areas. The River has turned into a place for playing and having fun. Indigenous plants are used in the planting patterns. Architectural and aesthetic elements are familiar and rational to the people of Korea. Moreover, the remnant of previous bridge is kept for the continuation of history to as a reminder element in landscape. There is a canal that perhaps in other cultures do not seem. However, a curved river it is quite dominant in culture, literature, poetry and traditional Korean gardens. Martine Bouchier also added that the project was carried out over three years and is unique in its kind (Pic14 &15).



تصویر ۱۲: تصویر قدیمی رودخانه شهر سنول، عکس: مارتین بوشیه، ۱۳۹۳.

pic12: Old picture of Seoul River, Photo: Martine Bouchier, 2015.

ظاهر می شود. فضاهای متنوعی با استفاده از آب ایجاد شده است. ماشین، در مرکز توجه نیست بلکه اصلی ترین کارکرد فضا، حضور عابر پیاده و لذت زندگی در مرکز شهر است. عابری می توانند در برخی نقاط از درون آب عبور کنند. رودخانه حالت بازی و تفریح پیدا کرده است. در طرح کاشت آن از گیاهان بومی استفاده شده است. عناصر معماری و زیباشناختی برای اهالی کشور گره آشنا و گویاست. نکته دیگر، حفظ نشانه هایی از وضعیت قبلی برای تداوم تاریخیچه فضاست؛ پایه های بزرگراه تخریب شده به عنوان عنصر خاطره ساز منظر شده است. وجود آب راهی که شاید در سایر فرهنگ ها چندان معنادار نباشد از نقاط عطف این طرح است چراکه در فرهنگ، ادبیات، شعر و باغ های قدیمی کره، رودخانه هفت پیچ، بسیار معروف است. مارتین بوشیه این مطلب را نیز اضافه کرد که این طرح، طی سه سال انجام شده و در نوع خود کم نظیر است (تصاویر ۱۴ و ۱۵).

## ۶. تجربه مداخله زیباشناسانه سنول - کره جنوبی

پروژه ای در سال ۲۰۰۳ با هدف احیای رودخانه و برگرداندن آب به قلب شهر سنول انجام شده است. این نمونه به لحاظ تشابه ساختار شهر با تهران در کارگاه مطرح شد. رودخانه «چی یونگ گی چی یون» سنول ابتدا به صورت طبیعی در سطح شهر جاری بود. در سال های ۱۹۴۸ تا ۱۹۶۰ به منظور احداث بزرگراه در شهر، روی آن را پوشاندند. اما بین سال های ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۵، شهرداری سنول در قالب پروژه ای منظرین تصمیم به احیای آن گرفت (تصاویر ۱۲ و ۱۳). در حال حاضر، بزرگراه تخریب شده و روی رودخانه باز شده است. امروزه، فضای لبه های رودخانه که به شکل فضای عمومی شهری طراحی شده، محل برگزاری کارناوال ها و مراسم ملی و آیینی است. آب رودخانه در نقاط مختلف یکسان نیست و به صورت های راکد، خروشان و آبشار

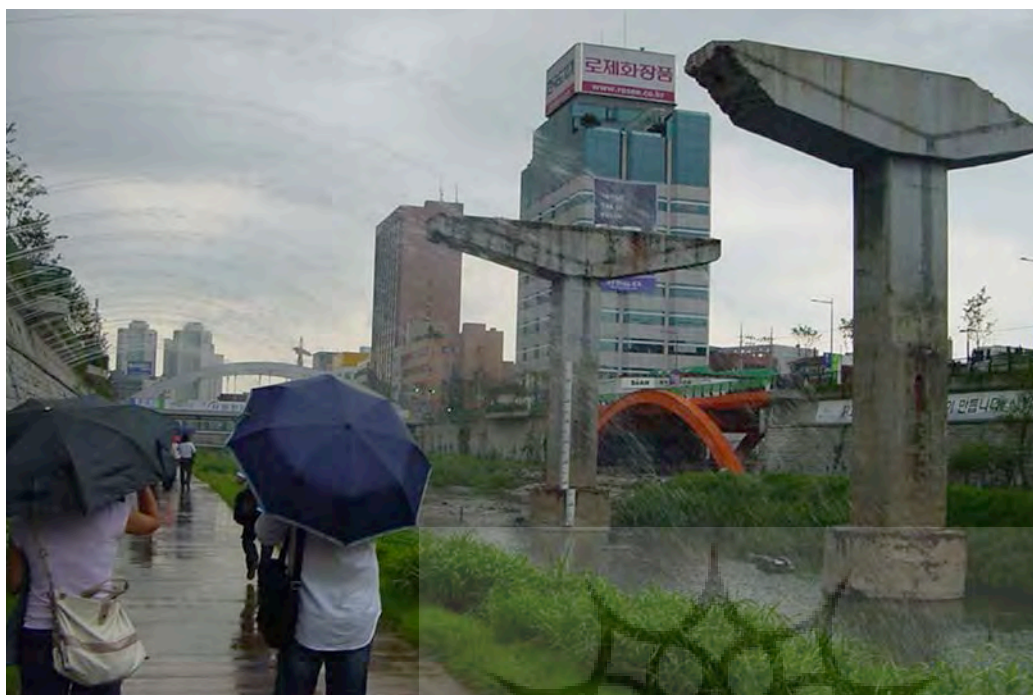
پی نوشت

### Footnote:

1. The photographer is anonymous
2. Guy Môquet (1941 - 1924) was a young French Communist militant who was executed by firing squad for being among 27 Chateaubriand hostages. Môquet went down in history as one of the symbols of the French Resistance due to being very young.

که در جریان اعدام ۲۷ گروگان شاتوبریان (Chateaubriand) در تاریخ ۲۲ اکتبر ۱۹۴۱، تیرباران شد. وی به خاطر کم سن بودن، به عنوان یکی از نمادهای نهضت ملی مقاوت فرانسه شناخته می شود.

۱. نام عکاس مشخص نیست.
۲. «André MALRAUX»
۳. Communicational Art
۴. «Guy MOQUET» (۱۹۴۱، ۱۹۲۴) مبارز کمونیست فرانسوی



تصویر ۱۵ : حفظ پایه‌های بزرگراه  
تخریب‌شده، عکس : مارتین بوشیه، ۱۳۹۳.

pic15: Preserving the basis of the destroyed highway, Photo: Martine Bouchier, 2015.

environment, but embodies unbeautiful and insecure functions and events that make it unusable. Can we ascribe the beauty to quantitative values or list its different aspects as a basis for prioritizing future interventions in order to beautify the space? Answer: Beautification is not capable of transforming into quantitative values. A park should have a correct performance and meet people's needs. Social needs should be to provide in the park in the first step: furniture, plants, water. General organization of park space and the combination of different elements have to be perfect. Then the symbolic aspects have to be prioritized. Parks should be able to create collective memories through symbols or rituals. Also it is important to maintain and conserve the space. Maintenance of parks is the maintenance of man; perhaps the people, who attended it, feel it. In terms of quantitative value I can mention that there is an imbalance between plant elements and built elements in some parks of Tehran.

##### 5. Tabi'at (nature) Bridge

According to Martine Bouchier this project is an interesting work of engineering located in an exceptional situation that has

created a new view of the city of Tehran. It offers a viewpoint of a city with mountains and buildings can which depicts the modern Tehran. Moreover, being located on the highway, the point with maximum noise pollution, the negative characteristics of highway is decreased and the bridge has become a landscape element; the bridges is dominant over the highway and introduced as a viewpoint. This is an innovative approach (Pic10).

Question: There are always lovely scenery on a trip through which people enjoy the trip and its features. Can we say that there are universal criteria that are the basis of the aesthetic assessment of the scenery in the world, regardless of cultural context?

Answer: our basic understanding and a sense of excitement when faced with a project or work. In other words, some feelings are created, a feeling of reshaping regardless of the work. In the second stage, a meaning is created in users' minds on the basis of its features. This is a subjective matter. I had not seen any of the elements in Tehran elsewhere. These create Tehran identity and meaning. Sense, meaning and the judgment that comes to the human mind are finally the basis of valuation (Pic11).



تصویر ۹: دید به تهران از ارتفاعات شمال شهر.  
عکس: مارتین بوشیه، ۱۳۹۳.

pic9: A viewpoint to Tehran from Northern heights, Photo: Martine Bouchier, 2015.

تصویر ۹  
Pic9



create their works of art on the wall. This is called “Communicational Art”; where artists offer greater cohesion among the people through the art of communication to create a social link. This is due to the fact that culture does not have a top to bottom where the elites are the only qualified group in defining it, but it can be created by people and fostered by them. Even cooking, sewing and writing are also expected to strengthen social ties and relations between the people of a neighborhood or a city.

### 3. Urban Art

Martine Bouchier describes the martyrs of the war portrait as a special characteristic of Tehran. These images can be seen all over the city. Iran and France approaches in glorifying war are different: some streets of France are named after figures of resistance, but this is only confined to naming. Obtaining more information about these people requires more personal researches. In Tehran, unlike France, these characters and their memories have a strong presence. Some large-scale images of the martyrs who are mostly young have powerful symbolic effects which are different from what is

seen in other countries. This is a realistic and live approach while in France, the historical events are used figuratively and symbolically (Pic5).

Answer: “Nicolas Sarkozy”, who was the French President during 2007 to 2012 tried to include “Guy Môquet”, a French martyr into the French school textbooks. In fact, Sarkozy tried to make this event of his own by making it official. Glorifying “Guy Môquet” whose name was previously limited to naming a metro station led to people opposition; because they knew him through the narrations of generations ago. Therefore, an official version of a story was opposed because French people preferred their many versions of this story is true, not a single narrative. In France some of the streets are named after the great historical religious or military figures. Sometimes colored black plaques are installed to retell their story or event. On the anniversary of that event, people or municipalities put a wreath at the site, but the process does not involve the entire community. Holiness comes up often through written text and sentiment goal, but the information (Pic 6). Holiness comes up often through written

text and does not aim to target people sentiments, but to provide information (Pic6).

Questions: Do you consider graffiti as an “urban art” since you have read the city context? We, as Iranian citizens, we know that these works are created by institutions and organizations in which and no aesthetic goal or creativity is aimed. Today, we can criticize their disorganization with city context and urban landscape. [If you consider this an urban art as a tourist, it is queried that whose aesthetics basics should be accepted: the citizen’s that is not acceptable or the tourist’s who sees them interesting (Pic7).

Answer: This problem is faced in big modern cities. For instance, the racist graffiti which was sold at a very high price became extraordinarily famous. All around the world many works can be found that are cut from the wall and sold for huge prices. In downtown Athens, the number of paintings created an inappropriate condition irrelevant to artistic criteria, but they show the community creativity. However, it is better to draw a distinction between those who academic art education and those who use art as a means to express themselves.

### 4. Tajrish Square and Tehran Roof

Public space along one of the five rivers of Tehran in Tajrish Square has an interesting and consistent space. The river path is also visible from the heights of to Tehran to the city. Stretching of nature from the northern part of Tehran nature the heart of the city as a strength point and the extra depth of river bed that could not be seen over the of walking space was among the issues raised by Martine Bouchier (Pic8 & 9).

Question: Harandi Park, located in district 12 of Tehran, adjacent to Darvaze Ghaar is a beautiful park in terms of design and

تصویر ۷  
Pic7

تصویر ۸: فضای عمومی حاشیه رودخانه در میدان تجریش، تهران. عکس: مارتین بوشیه، ۱۳۹۳.

pic8: public space along the river margins in Tajrish square, Tehran. Photo: Martine Bouchier, 2015.

in the water pool are unfamiliar and the water itself is more important while it is used to display the statues in here. There is no collective memory or meaning in Daneshjou Park, while this feature is available at the City Theatre.

Answer: Unfortunately, I cannot compare this park with gardens of Iran since I have not visited them. However, comparing it to other parks in the world is possible. This is a modern park, with an international and universal language. Its design is based on modern standards and has a good position among the modern parks that I have seen in various countries. Its artistic language is beyond Iran, which means that I do not need the information to understand the Iranian culture, as a French person. As a result, according to the international standards it would be considered a good thing (Pic2).

Questions: I can imagine the public space is the aspect of the civility of society. Society is composed of people, government and institutions, which are called civil society. Maybe in the period when public space was emerged, political commentary and ideology shaped and arranged the square. For instance, a political or a social event becomes main reason in formation of public space. Can be determined an aesthetic definition based on mass scale and position in space and the percentage of offered services? Perhaps a minimum of spatial creation in the local community can make it attractive and legible, but at the scale of the city, the memories and events are more significant such as Enghelab Street. Can we consider this issue to determine space intervention and occupancy by the scale and the role of public space in the neighborhood, the city and the metropolitan and increase the response rate in these places?

Answer: It's a completely justified opinion.



Perhaps the sculptures prevent and disturb other activities in the way. There has to be a balance; while nature and water features are visible, symbolic aspects these elements must be considered. Statues and artworks are very important and the public spaces and parks offer a context for artists. These places should be available for the artists while it can offer other various functions including rest, play and recreation. In general, the functioning aspects of the environment and the symbolic elements have to be in balance (Pic3).

## 2. Enghelab-e Islami Street

The landscape we faced while strolling on the streets of the Islamic Revolution was shocking: a picture of a den1 (poor neighborhood with a high addiction rate) installed on the wall. The photographer was present at the scene to see people's reaction of the photo. Despite being shocking, this photo is a fact of Tehran and presented with the equal the violence and the power visible in the photograph. She introduces the artist as an intolerant person who goes beyond the people's expectations to impassion the society. In fact, the aesthetic searches

for the truth, a truth that might not seem beautiful (Pic4).

Question: There is no park in Tehran where the artist can create and install their artwork freely so that everyone could interpret it to fit his own. For instance, environmental art exhibition that was supposed to be held on Enghelab Street was transferred to the inner courtyard of University of Tehran. Do French managers dictate the terms to the artists in France or the artists are not restricted in the creation of art?

Answer: the artists are not restricted in France. In 1951, "André Malraux" the Minister of Cultural affairs, ratified a "Percent for Art" law in which one percentage of the project cost is placed to fund and install art. This policy has been very effective. In addition in 1981, a lot of outdoor art program was organized; among these could be the celebration of music and celebration of poetry and shows. White nights programs in which artist present their works from midnight to dawn can be considered as other examples. Even street artist such as graffiti artists who do illegal activity come to the streets at midnight to

# Tehrani Beauty

Report: Parichehr Saboonchi-Atefeh Mahdavi

تصویر ۷: دیوارنگاره : پیام های «برگرد به آفریقا» و «مهاجران مورد استقبال نیستند!» بر پلاکارت هایی نوشته شده و چهار کبوتر آن را در مقابل یک کبوتر با ظاهر متفاوت و رنگی نگه داشته اند. پس از شکایت هایی حول این نقاشی دیواری در شهر لندن و اثر هنرمند معروف بنکسی (Banksy)، این اثر نزد پرستانه قلمداد شده و نابود شد. بنکسی که نام مستعار هنرمندی است که هویت واقعی اش بر عموم پوشیده بوده، به خاطر دیوارنگاره های انتقادی و اعتراضی مشهور شده است. پس از آن، طی برنامه هایی این اثر با قیمت ۴۰۰ هزار پوند به فروش رسید.  
 مأخذ: [http://www.vosizneias.com/wp-content/uploads/2014/10/Britain-Banksy\\_sham.jpg](http://www.vosizneias.com/wp-content/uploads/2014/10/Britain-Banksy_sham.jpg)

pic7: Graffiti: Messages of "Go back to Africa" and "Migrants are not welcome!" are written on Placards and held by four pigeons in front of a different one with a distinctive appearance and color. After the complaints about the mural attitudes in London, this piece of art created by Banksy, a famous artist, was destroyed as the result of racism. Banksy is an anonymous artist whose identity is not disclosed for the public and is famous for his graffiti of criticism and protest. After that, this artwork was sold at the price of 400 thousand pounds.  
 source: [http://www.vosizneias.com/wp-content/uploads/10/2015/Britain-Banksy\\_sham.jpg](http://www.vosizneias.com/wp-content/uploads/10/2015/Britain-Banksy_sham.jpg)



The special Workshop of research on Tehran was held in the second conference of the phenomenology of the urban landscape as "Public Space Aesthetic" at the Museum of Contemporary Art in Tehran. Visit of Dr. "Martine Bouchier" from Tehran and her interpretations on some parts of the city can be considered a chance for evaluating the approaches and intervening methods of beautification in Tehran. Although citizens are the primary users of landscape, hearing expert opinions with a distinctive approach can offer a new definition from the city: recalling the existing capacities of the city, which is not detectable by daily observations and reminds us to recognize our mistakes that have occurred due to misunderstandings of aesthetics. This program was an opportunity to criticize aesthetic actions in Tehran from a different viewpoint rather than saying "everything is good" or "no positive action is achieved". Tehran aesthetic actions in comparison with global aesthetic experience provided a more open position to be reviewed in Tehran beautification.

## 1. Vali'asr Crossroad, Daneshjou Park and City Theater

The first expression of Martine Bouchier on Vali'asr Crossroad neither praised the City Theater nor complained the crowded and uneasy pedestrian walkways. She explained the lack of interest and enthusiasm of pedestrians to use underpasses due to attractions created by the theater and the park. On the other hand, there are many obstacles for movement in the area. In her opinion, the City Theatre benefits from a stunning architecture appropriate to the surrounding environment, protected from traffic and the busy crossroad. Despite being located in the polluted area of the city, Daneshjou Park has a peaceful atmosphere with the possibility of offering social activities. Furthermore, she notes that the park functioning in big cities is very critical since it provides a place for rest in the daily activities of the city. She believes that this park benefits from good design and sculpture which belongs to the 60s or 70s period. The combination of children sculptures, geometric volumes, water and plants has created aesthetic, and beauty to this space altogether.

She raised an important point in the interpretation of images of Tehran, which is often thought that the "beauty" of elements in a series is to be performed as aesthetic, while aesthetic values addresses attention, care and maintenance of a place. Therefore, spatial quality is available for users and the beauty depends on protecting it (Pic1).  
 Question: The City Theatre attracts a particular group of people due to its function and always acts more active than the park even without water and vegetations. Eclectic architecture can be seen in the park. For example, thick edges